

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์

ทะเบียนเลขที่ สช 61100104

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคุ้มครอง
สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์ คำขอเลขที่ 55100086
ทะเบียนเลขที่ สช 61100104 ซึ่งมีรายการทางทะเบียนตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน 13 มิถุนายน 2555

ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2561

น.ท.,-

(นายทศพล ทังสุบุตร)

อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์

(1) เลขที่คำขอ	55100086	ทะเบียนเลขที่	สข 61100104
(2) วันที่ยื่นคำขอ	13 มิถุนายน 2555	วันที่ขึ้นทะเบียน	13 มิถุนายน 2555
(3) ผู้ขอขึ้นทะเบียน	จังหวัดอุตรดิตถ์
ที่อยู่ ศาลากลางจังหวัดอุตรดิตถ์ ถนนประชานิมิตร ตำบลท่าอิฐ
อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ 53000		
(4) รายการสินค้า	ทุเรียน		

- (5) คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า
คำนิยาม

ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์ (Uttaradit Long Lab – Lae Durian) หมายถึง ทุเรียนพันธุ์หลงลับแลที่มีผลทรงกลม หรือกลมรี ขนาดเล็ก เปลือกบาง เนื้อมากสีเหลืองเข้ม เนื้อแห้งละเอียดเหนียว มีกลิ่นอ่อนรสชาติหวานมัน เมล็ดลีบเล็ก ที่ปลูกในเขตพื้นที่อำเภอลับแล อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ อำเภอท่าปลา ของจังหวัดอุตรดิตถ์

ลักษณะของสินค้า

- (1) พันธุ์ทุเรียน : พันธุ์หลงลับแล

- (2) ลักษณะทางกายภาพ

- รูปทรง ทรงกลม หรือกลมรี ปลายผลนูน ฐานผลค่อนข้างกลม ก้านผลมีขนาดใหญ่ ผลค่อนข้างเล็ก น้ำหนักผลในช่วง 1 – 2 กิโลกรัม
- เปลือก เปลือกบาง หนามผลเว้าปลายแหลม หนามปลายผลและรอบขั้วผลโค้งงอ มีสีเขียวอมเหลือง ร่องพูไม่ชัดเจน
- เนื้อ เนื้อมากสีเหลืองเข้ม เนื้อแห้งละเอียดเหนียว ไม่มีเส้นใย
- รสชาติ หวานมัน กลิ่นอ่อน
- เมล็ด เมล็ดลีบเล็ก บางผลมีเมล็ดลีบทั้งผล

- (3) ลักษณะทางเคมี

- ค่าความหวานอยู่ในช่วง 28 – 31 องศาบริกส์

2. กระบวนการผลิต

การปลูก

- (1) กิ่งพันธุ์ที่ปลูก ต้องเป็นพันธุ์ทุเรียนหลงลับแลในพื้นที่อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
- (2) ฤดูปลูกที่เหมาะสมอยู่ในช่วงต้นฤดูฝน หากพื้นที่มีแหล่งน้ำเพียงพอสามารถปลูกได้ทุกฤดู
- (3) แหล่งปลูกต้องเป็นดินระบายน้ำดี มีอินทรีย์วัตถุ ตามไหล่เขาและเป็นพื้นที่ลาดเอียง
- (4) ขุดหลุมลึก 60 เซนติเมตร กว้าง 60 เซนติเมตร ระยะปลูก 6 x 6 เมตร หรือ 8 x 8 เมตร หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่ รองกันหลุมด้วยปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน 4 ใน 5 ส่วนของความลึกหลุม
- (5) วางกิ่งพันธุ์ กลบดินให้แน่นและพูนเป็นรูปกรวยคว่ำป้องกันน้ำขัง ใช้ไม้ปักให้ชิดลำต้นมัดให้แน่นป้องกันลมแรง ในระยะแรกควรรดน้ำอย่างสม่ำเสมอ

การดูแลรักษาและการให้น้ำ

- (1) ช่วงอายุ 1 – 3 เดือน ควรใช้วัสดุบังแสง เพื่อลดความเข้มของแสงและลดการคายน้ำของต้นพันธุ์
- (2) ช่วงอายุ 1 – 5 ปี ควรตัดแต่งกิ่งเพื่อควบคุมรูปร่างต้น และป้องกันทรงพุ่มสูงและขยายขึ้นอย่างรวดเร็วมากนัก
- (3) ช่วงอายุ 5 ปี ขึ้นไป ทุเรียนจะเริ่มออกดอกในช่วงเดือนธันวาคม - มกราคม ระยะออกดอกควรรักษาความชื้นในดินไม่ให้ขาด แต่ควรให้น้ำเพียงเล็กน้อย หากให้น้ำมากไปจะทำให้ดอกทุเรียนร่วง
- (4) ระยะดอกทุเรียนบาน ค่อยๆ เพิ่มปริมาณน้ำที่ให้และควรให้อย่างสม่ำเสมอ
- (5) ระยะติดผลอ่อน ให้ตัดผลอ่อนที่มีมากเกินไปควรเก็บไว้ 1 – 2 ลูก เพื่อรักษาขนาดและคุณภาพทุเรียน โดยในระยะนี้ต้องมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ จนถึงระยะการเก็บเกี่ยว

การเก็บเกี่ยว

- (1) ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์ จะเก็บเกี่ยวหลังจากดอกบาน 100 – 110 วัน
- (2) โดยการสังเกตลักษณะผล เช่น ปากปลิงจะพองโต หนามจะแข็ง ร่องพูจะเป็นสีน้ำตาลปนเหลืองเด่นชัด เมื่อเคาะเปลือกหรือกรีดหนามจะได้ยินเสียงโพรกดังหลวมๆ ไม่ทึบ เป็นต้น

การดูแลรักษาหลังเก็บเกี่ยว

- (1) หลังเก็บเกี่ยว ให้ตัดแต่งกิ่งที่ตายภายในทรงพุ่ม หรือกิ่งที่เป็นโรค กิ่งแขนงที่อ่อนแอ
- (2) ใส่ปุ๋ยเพื่อบำรุงต้นให้แข็งแรง
- (3) กำจัดวัชพืชในสวนและทำแนวป้องกันไฟป่า

การบรรจุหีบห่อ

- (1) รายละเอียดบนฉลากให้ประกอบด้วยคำว่า “ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์” และ/หรือ “Uttaradit Long Lab – Lae Durian” และ/หรือ “Turian Long Lab – Lae Uttaradit”
- (2) ระบุชื่อพันธุ์ทุเรียน ชื่อสวน/เกษตรกร และที่อยู่ติดต่อได้

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดอุตรดิตถ์ ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง สูงจากระดับน้ำทะเล 100 – 400 เมตร มีสภาพภูมิประเทศแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ อยู่บริเวณสองฝั่งของแม่น้ำน่านและลำน้ำสาขา

ที่ไหลมาบรรจบกับแม่น้ำน่านพื้นที่ส่วนใหญ่ค่อนข้างเรียบ เขตที่ราบระหว่างหุบเขาและบริเวณลูกคลื่นลอน อยู่ต่อเนื่องจากที่ราบลุ่มแม่น้ำทางเหนือและด้านตะวันออกของจังหวัด และเขตภูเขาและที่สูง อยู่ในบริเวณ ทางด้านเหนือและทางตะวันออกของจังหวัด มีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย (ดินเป็นสีส้มอิฐ) หรือที่เรียกว่า ดินแดงผาสุ ซึ่งเมื่อถึงฤดูฝนจะมีน้ำไหลป่าลงจากยอดเขาสู่พื้นที่ราบที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 น้ำพาเอาแร่ธาตุอาหารมาเติมให้กับพื้นที่การเกษตรเป็นอย่างมาก

สภาพภูมิอากาศ แบ่งออกเป็น 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือน กุมภาพันธ์ อากาศจะหนาวเย็นและแห้ง เดือนมกราคมเป็นเดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดของปี ฤดูร้อน เริ่ม ตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือน ตุลาคม ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะชุ่มชื้นและมีฝนตกชุก ปริมาณน้ำฝนรวม เฉลี่ย 1,451 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ย 28.34 ความชื้นสัมพัทธ์ ประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสภาพแวดล้อม ดังกล่าวเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของทุเรียนหลงลับแลอูตรดิตถ์ ทำให้มีการสะสมพลังงานในรูปของ สารประกอบคาร์โบไฮเดรตมากกระตุ้นให้ทุเรียนเจริญเติบโต และมีความพร้อมในการออกดอกเร็ว การ กระจายตัวของฝนเหมาะสม ไม่มีฝนตกมากในช่วงปลายเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงระยะที่ ทุเรียนเริ่มแก่ จึงส่งผลให้เนื้อทุเรียนหลงลับแลอูตรดิตถ์มีเนื้อแห้ง สีเหลืองเข้ม หวานมัน รสชาติดี

ประวัติความเป็นมา

เมืองลับแล หรือ เมืองทุ่งยั้ง ในอดีตเคยเป็นเมืองใหญ่ ภูมิประเทศเป็นป่าเขาสลับซับซ้อน บรรยากาศเยือกเย็นยามพลบค่ำแม้ตะวันจะยังไม่ตกดิน ก็จะมีมืดแล้ว เพราะมีดอยม่อนฤๅษีเป็นฉากกัน แสงอาทิตย์ ป่านี้จึงได้ชื่อว่า "ป่าลับแล" (แลง แปลว่า เวลาเย็น) ต่อมาเพี้ยนเป็น "ลับแล" ซึ่งกลายมาเป็น ชื่ออำเภอลับแลในปัจจุบัน

จุดกำเนิดทุเรียนหลงลับแลอูตรดิตถ์ต้นเดิมขึ้นอยู่บนม่อนน้ำจ้ำ บ้านผามูบ ตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2479 นายมี หอมตัน ได้นำเมล็ดทุเรียนที่ร่วงหล่นภายในสวนของ เพื่อนบ้านไปปลูก ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2485 สวนของนายมี หอมตัน ได้เปลี่ยนเจ้าของมาเป็นนายสม อุปละ ซึ่งเป็นสามีของนางหลง อุปละ ซึ่งมีทุเรียนพื้นเมืองที่นายมี หอมตันปลูกไว้อยู่ในสวนสิบกว่าต้น มีผลทุเรียน พันธุ์พื้นเมืองต้นหนึ่งมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากทุเรียนพื้นเมืองโดยทั่วไป คือเป็นทุเรียนที่มีรสชาติดี เมล็ดลีบ จึงเรียกทุเรียนต้นนี้ว่า "ทุเรียนเมล็ดตาย" หรือเรียกอีกชื่อว่า "ต้นหัวห้วยในเหลืองสัญญา" เพราะ ทุเรียนต้นนี้ขึ้นอยู่ริมลำห้วย และเนื้อสีเหลืองค่อนข้างจัด

ในปี พ.ศ. 2520 ได้มีการจัดประกวดทุเรียนที่ปลูกจากเมล็ดขึ้นที่อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จัด โดยกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และจังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อคัดเลือกและหาทุเรียนพันธุ์ใหม่ ที่มีคุณภาพดี มีการส่งผลทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองเข้าประกวดในนาม นางหลง อุปละ ปรากฏว่าได้รับรางวัลยอดเยี่ยม เมื่อวันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2521 คณะกรรมการรับรองพันธุ์ได้เห็นชอบและตั้งชื่อทุเรียนที่ได้รับรางวัล ยอดเยี่ยมซึ่งเป็นของ นางหลง อุปละ ให้เป็นทุเรียนพันธุ์ใหม่มีชื่อพันธุ์ว่า "หลงลับแล" เพื่อเป็นเกียรติแก่ นางหลง อุปละ ต่อมาเกษตรอำเภอลับแลในขณะนั้นได้แนะนำให้เกษตรกรในอำเภอลับแลนำยอดทุเรียน พันธุ์หลงลับแลต้นเดิมมาขยายพันธุ์โดยวิธีการเสียบยอดได้รับความสำเร็จเป็นอย่างมาก

(7) ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์ มีขอบเขตพื้นที่การปลูกครอบคลุมอำเภอลับแล อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ และอำเภอท่าปลา ของจังหวัดอุตรดิตถ์

(8) การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

(1) ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์ต้องปลูกในพื้นที่ ที่กำหนดและแหล่งพันธุ์ทุเรียนต้องมาจากแหล่งภูมิศาสตร์ในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

(2) กระบวนการผลิตต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ การขึ้นทะเบียนสมาชิกเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์ รวมทั้งต้องมีหลักฐานกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

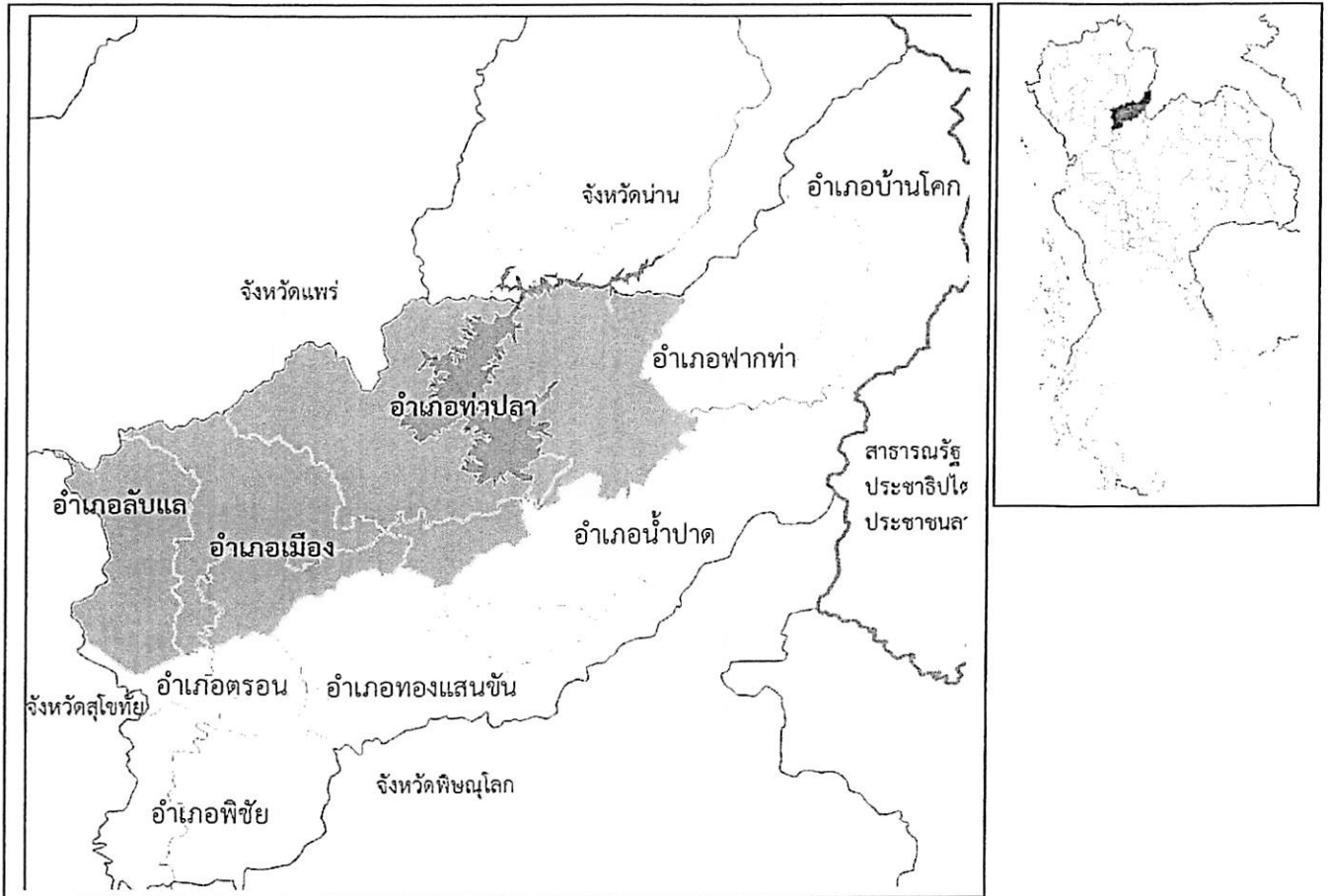
(9) เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

(1) จัดให้มีระบบการตรวจสอบและควบคุม ทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

(2) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า ที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์

(3) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์ ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์

ขอบเขตพื้นที่การปลูกทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์ครอบคลุมพื้นที่อำเภอลับแล อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ และอำเภอท่าปลา ของจังหวัดอุตรดิตถ์